

Een onbewust medewerker.

Jaren geleden deed het Britsch- en Buitenlandsch Bijbelgenootschap aan een zijner trouwste medearbeidsters, Mary Everett, wonende te Wetchampton in Dorset, een vreemd geschenk toekomen — namelijk een nieuwe vogelkooi.

De vrouw, aan wie dit blijk van belangstelling werd gezonden, was reeds vele jaren werkzaam voor Bijbelverspreiding en voor de ondersteuning van 't ook hier welbekende Bijbelgenootschap. Daar zij volstrekt niet tot de rijken dezer wereld behoorde, was 't haar onmogelijk zelf veel voor dit doel af te zonderen. 't Is echter weder gebleken wat een goede wil vermag. In 1842 bracht zekere kapitein Littlehales haar uit Afrika een papegaai mee. Na drie jaar begon de eigenares te bedenken, dat haar vogel zeer goed in het nuttig werk, waarvoor zij leefde, kon behulpzaam zijn. Met eenige moeite slaagde zij er in hem duidelijk de woorden te leeren zeggen: „Geef wat in het Bijbelbusje!" en voortaan werd elk bezoeker getrouw door die schelklinkende uitnoodiging verrast. Iedereen vond het heel aardig, bewonderde den vogel, maar kon nu ook niet nalaten iets in de zoo snedig aanbevolen bus te werpen.

Dit duurde een zeven jaar voort, en de wakkere vogel, of liever zijn wakkere meesteres, verzamelde op die wijs niet minder dan 120 gulden, die ze het Bijbelgenootschap toezond. Maar na dien tijd scheen het dier van meening, dat hij zich verdienstelijk genoeg gemaakt had, en nu zijn rust kon nemen. Althans hij maakte gebruik van de gelegenheid, dat de deur openstond, en vloog weg om niet weer te keeren.

Het middel had echter te gunstig gewerkt om 't niet weer te beproeven. Een nieuwe papegaai van groene kleur verving den ander. Ook deze kende weldra zijn les van buiten en ging dapper aan 't werk. Hij bracht het echter niet zoo ver als zijn voorganger, schoon toch de bus in zes jaren niet minder dan 84 gulden had opgebracht, na welk tijdsverloop de gevleugelde arbeider stierf.

Ook nu kon Mary Everett niet besluiten, het zoo gezegend werk op te geven, waardoor de zaak, die haar lief was, krachtig werd gesteund. Zij kocht een derden, een grijzen papegaai. Daar de nieuwe leerling pas tien maanden oud was, toen zij hem in bezit kreeg, viel 't gemakkelijk, hem nog iets meer te leeren dan den beiden vorigen. Kwam voortaan iemand de nederige woning te Wetchampton binnen, dan klonk het uit de kooi: „Kom binnen, mijnheer! de Bijbelbus;" en zoodra er iets gegeven was, werd de gever beloond door een luid: „Hip, hip, hoera!" ten bewijs, dat zijn daad niet in 't verborgen geschied was. Dat er nu onder de bezoekers geweest zijn, die gaarne hun milddadigheid hoorden uitschreeuwen, zullen we niet beweren, maar hoe 't zij, van 1859 tot 1877, dus in achttien jaar, heeft de ijverige vogel ruim f408.50 gewonnen ten bate der Bijbelverspreiding.

De drie vogels hebben in 't geheel, in 81 jaar, ruim 600 gulden opgebracht. En toen kapitein Littlehales, zelf een vriend en voorstander van 't Bijbelgenootschap, in een vergadering deze verrassende mededeeling deed, werd op zijn voorstel besloten, de vindingrijke eigenares van zulk een rentegevend vogel een nieuwe kooi voor haar trouwen helper te zenden. Op de kooi las men 't inschrift: „Aan Mary Everett, van Bestuursleden van 't Britsch- en Buitenlandsch Bijbelgenootschap, 5 November 1877."

A. J. H.

TERECHT.

Jaques Saurin, die in de eerste helft der achttiende eeuw als Fransch predikant te 's-Gravenhage arbeide, was een der meest beroemde leeraren van zijn tijd, zoodat hij zelfs de vorst der predikers werd bijgenaamd. Aan innige godsvrucht paarde hij groote kennis, een scherp verstand en een zeer beminnelijken inborst. Om des geloofs wille, na de herroeping van 't Edict van Nantes, de vervolging in Frankrijk ontvlucht, trok hij zelfs de aandacht der Roomsche kerk, die hem had verdreven.

Eens richtte de bisschop van Rijssel een groot feestmaal aan, en noodde ook den beroemden Protestant, met het verzoek er bij, dat deze zich aan niemand zou bekend maken. Saurin verscheen, en al de aanwezige hooge en lage geestelijken waren verrukt over het verstand, de welsprekendheid en de diepe kennis der godgeleerdheid in een onbekenden leek. Eindelijk nam Saurin weder afscheid, en nu werd de bisschop bestormd met vragen omtrent den vreemden gast, wiens schitterende gaven allen in de schaduw hadden gesteld.

„Welnu, mijnheeren," sprak de bisschop eindelijk, „de man, dien gij zoo zeer bewondert, en die zoo even vertrok, is Jaques Saurin, de Protestantsche leeraar uit Den Haag." De geheele vergadering raakte in beweging. „Waarom hebt ge ons dit niet eer gezegd?" klonk het overal; „welk een schoone gelegenheid hebben wij verloren om eens met dien beroemden ketter te redetwisten. Hoe jammer, dat we niet wisten, dat hij het was!"

„Kom, kom, heeren," hernam de verstandige bisschop, „het past niet aan kaarsen, te twisten met de zon."

A. J. H.

DE ZUIDPOOL BEREIKT.

„Geen der beide polen is nog door den mensch betreden," zoo leerden we in onze jeugd uit de aardrijkskundige boeken. Later vonden we het leuk, met kapitein Nemo van Jules Verne in zijn onderzeesch vaartuig den tocht naar de Zuidpool te doen onder het ijs door, — doch we wisten, dat deze tocht een verdichting was, en 't is nu gebleken, dat de knappe Franschman het ditmaal niet geraden heeft. En sedert lazen we en hoorden we van Zuidpool- en Noordpooltochten, die onze belangstelling wekten, tot we in de laatste jaren verrast werden door drie berichten: de Amerikaan Peary kwam over het ijs van de Noordpool; de Engelschman Shackleton kwam tot op vijf-en-dertig uur afstand van de Zuidpool, en nu berichten ons de bladen, dat de Noor Roald Amundsen den 16en December op de Zuidpool heeft gestaan.

Koele, nuchtere menschen vragen wel eens, of het zoeken van de polen wel zooveel moeite en inspanning waard is. Men zou kunnen antwoorden: Och, het punt van de pool is een punt als ieder ander; aan niets kan men zien, dat het de pool is, het eindpunt van de denkbeeldige as, waarom de aarde draait. En er is niets te halen ook, dan een koude neus! Maar, dat is alleen de beschouwing van heel nuchtere menschen. Wie een beetje bezieling kent, gevoelt voor de tochten naar onbekende streken; gevoelt de waarde van de inspanning om een bepaald doel te bereiken, dat nimmer van te voren bereikt werd; gevoelt mee met de mannen, die de scherpe kou en de harde vermoeienissen trotseeren, om de kennis van den aardbol te vergrooten, juist waar deze zich zoo ver mogelijk terugtrekt voor den zoeker.

En voorts denke men niet te gering over de wetenschappelijke waarde van een tocht naar de „einden der aarde." Kennis van het klimaat, van de gletschervorming,

van de temperatuur, van de bergvorming en de kustlijnen daar, is van beteekenis voor het verstaan van de verschijnselen op de bewoonde deelen der aarde, en evenzeer voor de kennis der geschiedenis van de aardkorst. Als we weten, dat volgens de kenners Noord-Europa en Noord-Amerika in overoude tijden zoo dicht met bevroren sneeuw bedekt zijn geweest als tegenwoordig de Poolgewesten, dan vraagt de belangstellende juist kennis van deze laatste, om de toestanden van vroeger te verstaan.

Roald Amundsen, de Noor, die thans op de Zuidpool heeft gestaan, is een man van groote doorzettingskracht. Zijn plan was niet het bereiken van de Zuidpool, maar het bereiken van de Noordpool, en dat wel langs den moeilijksten en toch voor hem den kortsten weg.

Van Noorwegen door den Atlantischen Oceaan naar het Zuiden, over de Zuidpool, dan den Grooten Oceaan door, door de Behringstraat de Noordelijke Ijszee in, zich daar in het ijs laten invriezen en met den stroom meedrijven over de Noordpool; daar een sledetocht doen om over het ijs precies op de pool te komen, en dan naar warmer streken drijven, ontdooien en weer thuis komen in Noorwegen, dat is voorwaar wel de meest grootsche tocht, dien men tegenwoordig op den aardbol ondernemen kan. En ook de langste tocht. Alleen voor het drijven over de Noordelijke Ijszee met het pakijs mee, rekent men eenige jaren. En toch rekende de koene ondernemer, dat deze tocht voor hem de kortste zou zijn, om zijn doel, de Noordpool, te bereiken. Want hij was een man zonder geld, en hij kon vermoeden, dat zijn regeering en zijn volk hem niet de middelen zouden verschaffen voor een kostbaren tocht naar de Noordpool, waar de groote reis van Nansen nog zoo kort geleden is. Er moest eerst voor zulk een tocht geestdrift worden gewekt, en daartoe moest de Zuidpooltocht dienen. En hééft de Zuidpooltocht gediend.

Amundsen heeft geld geleend voor zijn Zuidpooltocht, en met het geleende geld heeft hij de Fram uitgerust, het kloeke houten schip, waarmee Nansen ook zijn tocht deed. Zonder veel vertoon zeilde hij in den zomer van 1910 uit, voer naar Kaap Hoorn, stevende naar het Westen, tot halfweg Nieuw-Zeeland, en wendde daar den koers naar het Zuiden. Want daar ligt de ingang tot het Zuidpoolgebied. Kusten, die men rondom de Zuidpool op 65 tot 70° Zuiderbreedte heeft ontdekt, en waarvan men nog niet weet, of ze tot eilanden of tot een vastland behooren, wijken daar terug en vormen een inham. Doch die inham is niet zoo gemakkelijk in te varen wegens het drijfijis, terwijl de kust gevormd wordt door een honderd Meter hoogen muur van ijs, de groote ijsbarrière. Shackleton is de eerste geweest, die over dien slagboom is geklommen, en bevond, dat achter den ijismuur geen zee lag, maar land. Hij zou over dat land toen reeds de pool hebben bereikt, maar zijn voorraad levensmiddelen was niet vol-

doende, en hij bracht het tot 88 $\frac{1}{2}$ °. Toen moest hij terug.

Amundsen bereikte het doel. Toen wij hier den heeten zomer van 1911 hadden, overwinterde hij in een ijspaleis. Naar het voorbeeld der Eskimo's, die hun woning van ijsblokken bouwen, had hij met zijn mannen van het goedkoop materiaal een ruime woning gebouwd, „van alle gemakken voorzien," zelfs van een badkamer met een stoombad. Of het ijs aan den binnenkant wat afsmolt, hinderde niet, aan den buitenkant deed de sneeuw het wel aangroeien.

En toen de winter voorbij was, en de zon lange dagen begon te maken, in Oct. 1911, begaf Amundsen zich met vier mannen en een aantal honden op weg. Met sleden ging de tocht op oneffen terrein. Het Zuidpoolland ligt hoog, zooals ook reeds Shackleton had bericht. Men zag bergen van vijfduizend M. hoogte, als de Mont Blanc. Vooraf had Amundsen depôts van levensmiddelen geplaatst op den weg, dien hij volgen wilde, en nu ging het voorwaarts, op de pool toe. In December naderde men af

dichter. Den 9^{en} bereikte men 88° 39'; den 10^{en} 88° 56'; den 13^{en} 89° 45'. Nog 15', vijf uur gaans van de pool af. Den 14^{en} is het prachtig weer, er waait een matige wind en het vriest maar 23° C. De zon gaat natuurlijk dag of nacht niet onder, maar beschrijft op 23° hoogte een cirkel om den waarnemer. Dien dag om drie uur bereikt men, naar men meent, het doel, en de zijden vlag met de vaderlandsche kleuren wordt geplant. Den 15^{en} nog eens berekenen, waar men precies is, en het blijkt, dat men toch nog 9 K.M. verder naar 't Zuiden moet. Dat is geen verre tocht meer, en daar staat men dan precies op de pool. Precies? Amundsen en zijn tochtgenooten doen den 16^{en} ieder uur waarnemingen, vier en twintig uren lang, waarnemingen aan de zon natuurlijk, evenals de zeeman, om te bepalen, waar ze precies zijn. En dan blijkt hun, dat

ze zich niet hebben vergist; ze staan op de pool.

Ze zijn op een hoogvlakte, die 3200 M. boven de zee is, en die ze Koning-Haakon-plateau noemen. Nu den terugtocht aanvaard; ze zijn 1400 K.M. van de Fram verwijderd, doch ze doen dien tocht in een goede maand, en komen den 25^{en} Januari weer aan het ijshuis, waar ze zich eens weer kunnen baden en wasschen.

De Fram nam allen weer op, en bracht ze naar Hobarttown op Van Diemensland, en vandaar kwamen de berichten. En de geestdrift, thans opgewekt, zal Amundsen wel helpen aan het kapitaal tot aflossing van zijn schuld, en aan het benoedigde voor zijn grooten tocht.

Waarschijnlijk krijgen we binnenkort bericht, dat ook een Engelschman, Scott, de Zuidpool bereikt. Hij was ook in den winter onderweg langs een eenigszins ander pad. En dan is er nog een Japansche, een Duitsche en een Belgische expeditie bezig. Doch de Noorman heeft het gewonnen.

A. L.

Het beroemde schip „Fram," waarmee Amundsen zijn Zuidpooltocht ondernam en dat ook reeds door Nansen gebruikt werd.